

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV v Praze
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ
Důvod: 490/2000 - N35/80

TAJNÉ

PhDr. Alena Nohlová
Podpis: *[signature]*
4202

Výtisk číslo: 25

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE

36

Č. j.: inf. / 03224/ 36

Počet listů: 9

Počet výtisků: 29

Den vydání: 4. února 1988

OBSAH

Vnitrostranická informace č. 36

V uplynulém týdnu věnovaly stranické orgány a organizace pozornost obsahové přípravě výročních členských schůzí základních organizací a stranických konferencí se snahou konkretizovat závěry 7. zasedání ÚV KSČ do vlastních podmínek. V souvislosti s tím řešily problémy, spojené s vyjasňováním a plněním úkolů státního plánu v letošním roce. Národní výbory a společenské organizace NF se zabývají přípravou a zajišťováním oslav 40. výročí Vítězného února.

V základních organizacích strany začaly probíhat výroční členské schůze. Například středoslovenský KV KSS uvádí, že v okrese Považská Bystrica se jich uskutečnilo 69. Pozitivně hodnotí, že se stranickou náročností posoudily vliv komunistů na zabezpečování úkolů státního plánu. Ve zprávách se více hovořilo o podílu jednotlivců a kolektivů i o přístupech, jak komunisté plní konkrétní úkoly a usnesení. Kritika více směřovala do vlastních řad a jsou hledány cesty jak zlepšit řídicí a kontrolní činnost ke zvýšení kvality vyráběné produkce a důsledně dodržovat stranickou disciplínu.

V Jihomoravském kraji konalo výroční členské schůze 350 organizací z plánovaných 370. Dvacet bylo pro nedostatečnou obsahovou přípravu odloženo na pozdější termín. První poznatky ukazují, že mají rozdílnou úroveň. Přes snahu funkcionářů okresních výborů strany a dalšího aktivu se v mnohých z nich nepodařilo v plném rozsahu promítnout závěry 7. zasedání ÚV KSČ do hlavních úkolů organizací pro příští období. Potvrdily to i zprávy delegovaných zástupců ÚV KSČ. Stranické orgány průběžně vyhodnocují získané zkušenosti a přijímají opatření k ovlivnění přípravy dalších schůzí.

V názorové hladině obyvatelstva se odráží zájem o vystupování představitelů strany k otázkám přestavby hospodářského mechanismu. Na různých pracovištích jsou vedeny živé rozhovory o této problematice. Například v Jihočeském kraji se zvyšuje počet lidí, kteří hovoří o tom, že přestavba postupuje pomalu. Problémy, vyskytující

se v národním hospodářství a ve vnitřním obchodě vedou k názorům, že je třeba větší aktivity shora. V souvislosti s tím se množí hlasy, že se o přestavbě hodně mluví, ale konkrétní opatření nejsou uskutečňována. Převážně v organizacích v místě bydliště je kritizováno, že se nevyvozují patřičné závěry z neplnění stranických usnesení. V n. p. Jitex, Kovosvit a Pekárny Písek je v rozhovorech s komunisty při přípravách VČS poukazováno na to, že se působení přestavby dosud nijak neprojevuje ve zlepšení podmínek pro rovnoměrné plnění hospodářských úkolů. Opakují se nedostatky v organizátorské a řídicí práci, v materiálním a technickém zajištění výroby.

Středoslovenský KV KSS uvádí, že po slovech jsou očekávány činy a důsledná realizace závěrů 7. zasedání ÚV KSČ, která povede k odstranění byrokratických přístupů a k řešení problémů zejména v dodavatelskoodběratelských vztazích.

V Jihomoravském kraji se vyskytují názory, že při realizaci přestavby hospodářského mechanismu brzdí střední řídicí články současnou iniciativu a postup je pomalý. Očekávají se další výraznější kádrové změny na všech stupních řízení tak, aby úkoly byly realizovány nejlepšími. Jsou vyslovovány dotazy, jak bude probíhat případná rekvalifikace pracovníků zrušených mezičlánků a jaké najdou uplatnění v našem národním hospodářství.

V souvislosti s návštěvami generálního tajemníka ÚV KSČ s. M. Jakeše v podnicích a závodech, které jsou v rozhovorech pozitivně hodnoceny jako cesta k prohlubování osobního styku s pracujícími, bylo v okrese Tábor /Jihočeský kraj/ připomínáno, že obdobně by měl vystupovat i předseda Federální vlády a ministři.

V Jihočeském kraji trvají rozdílné reagece na pořad Sondy, uváděném v Čs. televizi. U funkcionářů převažuje názor, že k řešení problémů příliš nenapomáhají. V pracovních kolektivech jsou vyjadřována shodná stanoviska s tím jak byla v pořadu hodnocena situace na závodech. Ne vždy se však daří ovlivnit diskusi k hledání rezerv a nových přístupů k práci přímo ve vlastních kolektivech. V mnoha případech nenásleduje konkrétní řešení stavu. Je

doporučováno, aby byla do těchto pořadů více zapojována příslušná ministerstva nebo resorty, které by se měly aktivnějším způsobem zasadit o urychlenější řešení kritizovaných jevů a vyjasňovat sporné otázky. Třetí pořad /28. 1. t.r./ k problematice školství nevyzněl zejména pro řadu rodičů přesvědčivě. Jsou názory, že nebyly odkryty pravé příčiny problémů a diskuse byla vedena okrajově. Jihomoravský KV KSČ uvádí, že pořad Sondy výrazným způsobem ovlivňuje názorovou hladinu. Nastolené problémy jsou diskutovány na všech úrovních. Většina pracujících souhlasí s vyslovenými názory v pořadu a oceňuje otevřenost se kterou v Čs. televizi nebylo již dlouho hovořeno. Objevují se však i připomínky, že podobná činnost Čs. televize předcházela i roku 1968. Proto je zdůrazňováno, že každý pořad tohoto druhu by měl být uzavírán seriózním stanoviskem ve smyslu závěrů 7. zasedání ÚV KSČ. Podobné názory byly vysloveny i v Bratislavě.

V průmyslových podnicích a závodech je věnována zvýšená pozornost plnění výrobních a kvalitativních úkolů. Například v k.p. Agrozet Prostějov /Jihomoravský kraj/ hledají cesty k rozšíření kapacitních možností pro výrobu malotraktorů. Zvyšující se poptávku u nás i v zahraničí řeší v podniku zavedením moderních automatických strojů. Počátkem tohoto roku dojde k instalaci a k zprovoznění speciálního automatu firmy Pfauter, kterým se zvýší dosavadní produktivita práce o více než 200 % při odvalování a obrázení ozubených kol k malotraktorům.

Nové přístupy pracovních kolektivů vyúsťují v uzavírání dalších socialistických závazků na počest 40. výročí Vítězného února. Například pracující Kovohutí Mníšek /Středočeský kraj/ se zavázali uspořít materiálové náklady v hodnotě 6 100 000 Kčs a rozšířit brigádní formu organizace práce a odměňování tak, aby v ní do konce roku bylo zapojeno 30 % výrobních dělníků. V o.p. Oděvního průmyslu Prostějov přijali závazek ke zvýšení výroby zboží o 2 milióny Kčs, upravených vlastních výkonů rovněž o 2 milióny Kčs. Dále ke snížení podílu materiálových nákladů o 0,1 bodů, čímž ušetří 1 300 000 Kčs a pro obhacení vnitřního trhu překročí plánovaný objem inovovaných výrobků o 0,2 %.

V zemědělských podnicích okresu Strakonice /Jihočeský kraj/ přijalo závazky 213 kolektivů a 1 835 jednotlivců, jejichž souhrn představuje překročení upravených vlastních výkonů o 3 100 000 Kčs, hrubé zemědělské produkce o 5 300 000 Kčs a tržní produkce o 3 380 000 Kčs. Podobné přístupy jsou uváděny i z dalších krajů.

Další krajské výbory uvádějí, že nebyly dodrženy termíny pro uzavření plánů průmyslových podniků i závodů na letošní rok. V Jihočeském kraji bylo toto datum odloženo pro podniky patřící do resortu ministerstva průmyslu ČSR a pro strojírenské podniky na konec února. Podniku Výstavba jaderné elektrárny Temelín a Pozemní stavby České Budějovice je stanoven termín do 15. 3. 1988. Pracovní kolektivy zatím vycházejí z navrhovaných plánů, které jsou však nižší o nevyřešené rozpory. Dojde-li k potvrzení vyšších úkolů koncem čtvrtletí, bude muset být výpadek rozepsán, což nevytvoří dobrý předpoklad pro rovnoměrnou výrobu. VHJ Pozemní stavby Ústí nad Labem /Severočeský kraj/ převzala od ministerstva stavebnictví ČSR rozpis plánu teprve 26. 1. 1988 a s jednotlivými podniky i závody jej projedná během února. Ve Středočeském kraji jsou nedořešeny plány například v n.p. Liaz Mnichovo Hradiště, Frigera, Kara i Obchodní tiskárny Kolín, Karbo Benátky a Sepap Bělá pod Bezdězem.

Podle sdělení MěV KSČ Praha má k.p. Tranzitní plynovod ohrožen plán výroby v ČSSR v letošním roce zejména u stavby 481 pro nevyjasněnost koncepcí přípravy staveb mezi státní komisí pro vědeckotechnický a investiční rozvoj a Federálním ministerstvem paliv a energetiky. Kromě toho nejsou zajištěny dodávky měřících a elektrických instalací, protože Elektromont Bratislava odmítá uzavřít hospodářskou smlouvu.

Východočeský KV KSČ informuje o zkušenostech z volby ředitelů podniků. Z podnětu KV a OV KSČ Hradec Králové došlo k ověření výběru do funkce ředitele ČSAD Hradec Králové po projednání na členských schůzích ZO KSČ, ve stranických skupinách a v odborových úsecích i na výrobních poradách. Na aktivech ve všech 13 závodech

předstoupili dva kandidáti před pracující se svými návrhy na řešení situace v podniku. Ředitelem byl zvolen dosavadní ředitel ČSAD CHrudim - 77,7 % hlasů. Z iniciativy odborové organizace a se souhlasem stranické se konala volba vedoucího hospodářského střediska na Státním statku Jičín - hospodářství Valdov. Ta však nebyla dobře připravena, předem se nekonaly aktivity pracujících ani veřejné schůze. Odražilo se to ve volbách, kdy jeden z kandidátů získal 9 a druhý 7 hlasů z 50 možných. Nesprávný postup byl zhodnocen při pohovoru tajemníka OV KSČ Jičín s ředitelem ČSSS i vedoucím kádrového a personálního útvaru a na aktivu předsedů ZO KSČ. Pro nezpůsobilost kandidátů se zrušily volby ředitelů v k.p. Sigma Česká Třebová. Došlo k podcenění špatné politické situace v podniku stranickou organizací i OV KSČ Ústí nad Orlicí a k nevhodnému výběru navrhovaných kandidátů generálním ředitelstvím Sigmy Olomouc. To se ukázalo na shromáždění pracujících, kde byli představeni.

Jak uvádí středoslovenský KV KSS, projednal CZV KSS ZŤS Dubnica nad Váhom hospodářské výsledky za minulý rok ve vazbě na pravidla experimentu, do něhož je podnik zapojen od 1. 7. 1987. Řada směrnic pro uzávěrku hospodářské činnosti byla však generálním ředitelstvím doručena teprve 7. 1. 1988. Na jejich základě nemůže ZŤS Dubnica nad Váhom vyplatit prémie ani odměny za dobré výsledky v socialistické soutěži po splnění odvodů, ačkoliv všechny kvalitativní ukazatele plánu překročil.

Předsednictvo obvodního výboru KSČ v Praze 7 se zabývalo zkušenostmi ze zavádění a realizace druhé etapy ZEÚMS v průmyslových podnicích i závodech. Oceňuje se její přínos pro tvorbu i aplikaci norem a jejich objektivizaci. Nedošlo však k očekávané diferenciaci výdělků. Jedna z příčin spočívá v tom, že se zejména u dělníků zvýšila pevná součást mzdy a snížily její pohyblivé složky. Převážná většina hospodářských organizací považuje nový mzdový systém za příliš administrativně náročný ve srovnání s předpokládanými přínosy. Takovéto názory se podle zprávy delegovaného zástupce ÚV KSČ objevily v diskusi rovněž na zasedání OV KSČ Havlíčkův Brod /Východočeský kraj/. Několik diskutujících hovořilo o tom, že ZEÚMS nepřinesl nic pozitivního a naopak způsobil složitější výpočet mezd i prohloubení jejich nivelizace.

MěV KSS Bratislava upozorňuje na nízký stav zásob oděvního zboží a obuvi. Dále se výrazně projevila nedostatek elektrických žárovek a monočlanků do tranzistorových přijímačů a baterek.

V Jihomoravském kraji stoupá kritika na úroveň poskytovaných služeb z důvodu nedostatečného zásobování náhradními díly. V této souvislosti například v okrese Gottwaldov je poukazováno, že v autoservisech a opravnách televizorů jsou zákazníci žádáni, aby si sami zajistili potřebné součástky k provedení opravy.

Na zasedání vlády ČSR bylo mimo jiné uloženo zabezpečit rozšíření dodávek některých druhů spotřebního zboží pro vnitřní trh. V této souvislosti jsou pracujícími Jihomoravského kraje vyslovovány obavy, zda toto usnesení nezůstane na papíře, protože situace je v této oblasti dlouhodobě známá a neustále kritizována.

Na jednání obchodních organizací Severočeského kraje a města Vladimíru ze Sovětského svazu o navazování přímých styků bylo poukazováno, že obchodní domy Prior nemají příslušné pravomoci. Veškerý dovoz a vývoz spadá do kompetence GŘ Bratislava. Obdobná situace je i v OZO v Sovětském svazu.

Mezi částí pracovníků Koramo Kolín /Středočeský kraj/ se v souvislosti se zvýšením cen v PLR objevují obavy, aby k podobným opatřením nedošlo v budoucnu i u nás. Také v podnicích Let Uherské Hradiště, ČKD Blansko, FORM Brno, Gumotex Břeclav a Státní statek Znojmo se ojediněle vyskytují fámy, že v roce 1988 dojde v Československu k úpravě cen tak, jak je tomu v MLR a PLR. Jihočeský KV KSČ upozorňuje, že v okresech Tábor a České Budějovice se ojediněle vyskytují fámy o připravovaném zvýšení cen základních druhů potravin a benzínu, výrobků, jejichž výroba není rentabilní a musí být dotována ze státního rozpočtu.

X

V měsíci lednu 1988 obdrželo politickoorganizační oddělení ÚV KSČ 15 připomínek z krajských /městských/ výborů strany. Jejich charakter je různorodý, převažuje hospodářská problematika. Požadují řešit limity PHM, zabezpečit pneumatiky a náhradní díly na nákladní automobily, upravení zásad placení členských příspěvků a upozornění

na některé kádrové otázky apod. Například na zasedání jihomoravského KV s. Opletal hovořil o potřebě snížit počet ministerstev a jejich uspořádání. Dále uvedl, že v letech 1982 - 85 došlo k nárůstu služebních vozidel v organizacích, které spravují federální a národní vlády o více jak 1 100. Připomínka byla postoupena k řešení 11. oddělení ÚV KSČ.

Na zasedání OV KSS Považská Bystrica s. Adamčík, Považské strojírny, kritizoval nedořešení plánu z GŘ ZVL a resortu. Podnik nemá prostředky na prostou reprodukci strojů a zařízení, chybí náhradní díly na NC stroje, nářadí a elektronika. Situaci zhoršuje zavádění nového výrobního programu V 6696, u kterého nadřízenými orgány dosud není stanoveno zahájení ověřovací série, dořešena bilance strojů, odevzdání stavby hlavního výrobního objektu, ale i financování ve vazbě na vývojové úkoly. Připomínka byla postoupena k řešení 9. oddělení ÚV KSČ.

Na členské schůzi ZO KSČ PŘ Severomoravské státní lesy Krnov byla opakovaně vznesena připomínka poukazující na nezabezpečení jednotlivých závodů technikou a dopravními prostředky, což ohrožuje plnění plánovaných úkolů. Připomínka byla postoupena k řešení 10. oddělení ÚV KSČ.

X

V okrese Prachatice /Jihočeský kraj/ kritizovali někteří starší komunisté, že byl kancléři NSR Kohlovi při návštěvě v ČSSR předán symbolický klíč od hlavního města Prahy. Podobné rozpaky nad tím se objevily i mezi staršími občany v okrese Praha - západ /Středočeský kraj/. Byly zde zaznamenány také výhrady k tomu, že navštívil Lidice. Důvodem je jeho účast na revanšistických a sudeťáckých srazech.

V okrese Vyškov /Jihomoravský kraj/ jsou vznášeny dotazy, zda udělení Řádu bílého lva 1. třídy generálnímu tajemníkovi RKS a prezidentu RSR N. Ceaušeskovi je zasloužené. Jsou spojovány se zájmem o to, jak se podílel, zejména v posledních letech, na posilování jednoty a semknutosti socialistického společenství.

Mezi některými pracujícími v Jihomoravském kraji se projevují kritické připomínky k odletům vládních či stranických činitelů do zahraničí. V souvislosti s tím se připomíná, že není třeba tak početných delegací při loučení s nimi, neboť jejich účast je jistě na újmu pracovní činnosti.

Někteří duchovní ve Středočeském kraji obdrželi petici vydanou údajně kardinálem Tomáškem. Obsahuje 31 požadavků /mimořádná informace Středočeského KV KSČ je v příloze/. Církevní tajemník ONV Gottwaldov /Jihomoravský kraj/ obdržel dopis Stanislava Záleského z Otrokovic, ve kterém mu oznámil, že zahajuje podpisovou akci věřících za splnění uvedených 31 požadavků, které mají osvobodit Československou církev. Provádí ji na pokyn kardinála Tomáška. Kopii tohoto dopisu zaslal i na okresní prokuraturu. V zápisu z VČS ZO KSČ Smoliny na Valašsko - Kloboucku je upozorňováno, že chodí za tímto účelem tzv. agitační dvojice. Podobná akce probíhá v obci Nevšová u Slavičína. Na tyto skutečnosti byla upozorněna státní bezpečnost.

Jihomoravský KV KSČ upozorňuje, že do dnešního dne nebyl hospodářskou správou ÚV KSČ schválen projektový úkol na výstavbu nového závodu Rudého práva a PNS v Brně /mělo být provedeno do listopadu 1987/. Je reálné nebezpečí oddálení doby výstavby a tím porušení všech návazností, včetně dokončení stavby v roce 1985. Vznikají tím vážná rizika pro výrobu stranického tisku po roce 1995, protože na základě odborného posouzení technického stavu strojních zařízení ve stávajícím závodě dojde v roce 1994 k jejich meznímu opotřebení. Obměna stávajícího je v současných podmínkách technicky neproveditelná.

Operativní informace byla předána k zaujetí stanoviska a řešení tajemníkům a vedoucím oddělení ÚV KSČ.

T A J N Ě

Příloha k vnitrostranické informaci

č. 36

Někteří duchovní ve Středočeském kraji obdrželi petici vydanou údajně kardinálem Tomáškem. Petice obsahuje 31 požadavků církve.

Celá petice má jednoznačně protisocialistický charakter i když v závěru je uveden odstavec, že o ní jsou informovány stranické a státní orgány.

V zásadě je v petici formulován požadavek na revizi ústavy a na odloučení církve od státu se všemi důsledky "

- aby státní orgány nezasahovaly do jmenování kněží a církevních hodnostářů, do výběru studentů na bohoslovecké fakulty
- aby byla obnovena činnost řeholních řádů
- aby se vyučování náboženství konalo mimo školu
- navrácení církevního majetku a umožnění vystavby nových kostelů

Dále žádají volnost náboženské propagandy a možnost otevřené kritiky ateismu a marxismu-leninismu.

Významnou oblastí petice je i požadavek na umožnění mezinárodních styků s křesťanskými organizacemi podle vlastního výběru, umožňování výjezdu věřících na různá poutní místa do zahraničí, uvolnění dovozu církevní literatury a její šíření mezi věřícími.

Hlavní požadavek odluky církve od státu je požadován se záměrem, aby církev nemusela svou činnost podřizovat socialistickým zákonům. Body petice rozvíjejí směry boje církve proti našemu socialistickému řázení na úseku církevně politické činnosti.

Že autoři petice jsou si vědomi jejího charakteru o tom svědčí skutečnost, že ji poslali jen některým kněžím. Dosud ji mají duchovní ř.k. církve ze Šlapánova, Divišova a Keblova na okrese Benešov. Duchovní Stulík z Rožmitálu p. Tř. z o. Příbram. Tajemníci pro věci církevní provedli pohovor s duchovními o nevhodnosti propagace tohoto tisku mezi věřícími, jelikož to není oficiální dopis kardinála Tomáška.

V ostatních okresech kraje je se strany tajemníků prováděno šetření o dalším výskytu této petice. Po zjištění bude podána zpráva.

Informován byl i Sekretariát vlády ČSR pro věci církevní.

Praha 2. února 1988.

Státní bezpečnost
Praha
tj. tajemník pro církevní věci

[Handwritten signature]

Výše uvedená duchovní petice církve - kardinál